

Loon naar werken

In welke sector worden de hoogste lonen uitbetaald? Met welke beroepen kan er veel geld verdiend worden? Wat is de impact van de plaats van tewerkstelling op het salaris? En welke werknemers hebben hun loon sinds 1999 het sterkst zien toenemen?

Een antwoord op deze en andere vragen krijgt u in dit persbericht. De volgende conclusies springen alvast in het oog:

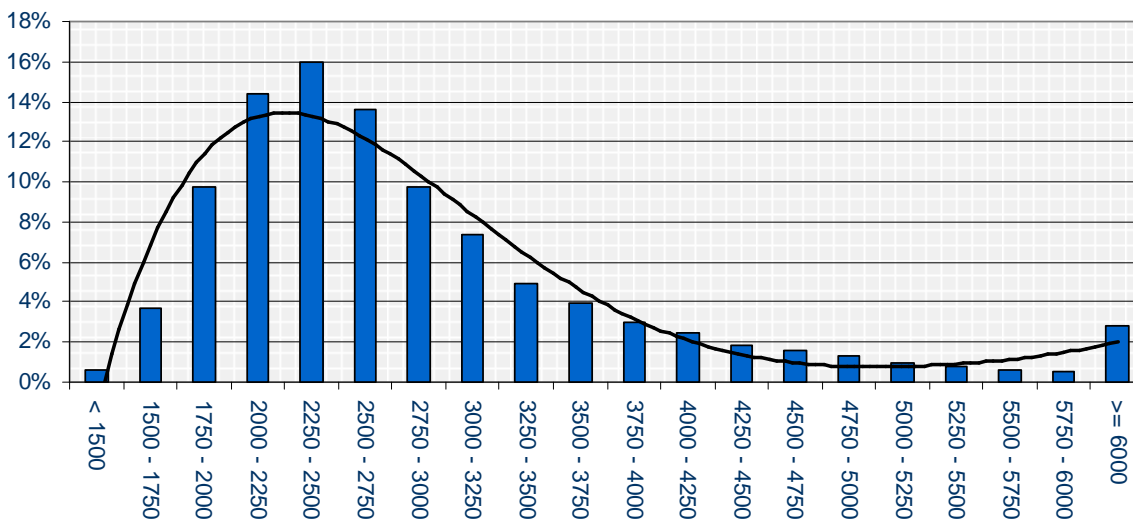
- 10% van alle werknemers verdient maximaal 1.911 €bruto per maand.
- 10% van alle werknemers verdient minstens 4.303 €bruto per maand.
- 50% van de werknemers verdient minder dan 2.595 €bruto per maand, terwijl de andere helft meer verdient.
- Bedrijfsleiders verdienen het hoogste loon, terwijl het gemiddeld salaris het laagste ligt bij het horecapersoneel.
- Sinds 1999 hebben kaderleden hun loon procentueel het sterkst zien toenemen.
- De petrochemische nijverheid is de best betalende sector, terwijl de lonen het laagst liggen bij hotels, restaurants en drankgelegenheden. In deze laatste sector zijn de lonen sinds 1999 procentueel wel het sterkst toegenomen.
- Brussel is het arrondissement waar de hoogste lonen worden uitbetaald, terwijl werkgevers in het arrondissement Dinant gemiddeld het minst betalen.
- Werknemers in het arrondissement Oostende zagen hun loon sinds 1999 procentueel het sterkst toenemen, terwijl deze stijging het kleinst was in het arrondissement Neufchâteau.

Opmerking: Indien er in deze publicatie sprake is van een loon, dan gaat het steeds om het bruto maandloon. Dit loonconcept bevat de periodieke premies die iedere betalingsperiode worden uitbetaald. Premies voor nacht- of weekendwerk zijn hier voorbeelden van. Premies die slechts op uitzonderlijke basis worden uitgekeerd, zoals een dertiende maand of het dubbel vakantiegeld, werden uit het gehanteerde concept geweerd.

Bovendien is de analyse beperkt tot de voltijds tewerkgestelde loontrekkenden die werkzaam zijn in ondernemingen met minstens tien werknemers. Bepaalde sectoren, met name de landbouw, de visserij, het openbaar bestuur, het onderwijs, de gezondheidszorg en de overige publieke diensten werden niet opgenomen in deze studie. De referentieperiode voor alle gegevens is oktober 2008.

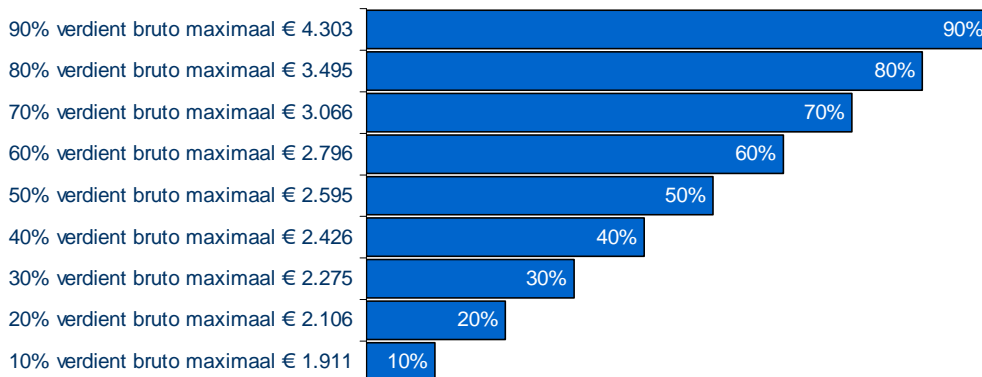
1. Tien procent van de werknemers verdient meer dan 4.303 € bruto per maand

In 2008 bedroeg het gemiddeld bruto maandloon van een voltijds tewerkgestelde loontrekkende 2.936 €. Het mediaanloon lag met 2.595 € beduidend onder dit gemiddelde, wat aantoont dat de lagere lonen sterk geconcentreerd zijn, terwijl de hogere lonen een grotere spreiding vertonen. In de onderstaande figuur uit zich dat in een duidelijke piek bij de lagere looncategorieën, terwijl de zwarte trendlijn vanaf 4.000 € slechts geleidelijk daalt. De sterkere concentratie van de lagere lonen kan deels verklaard worden doordat de minimumlonen wettelijk vastgelegd en dus begrensd zijn, terwijl er voor de hoogste lonen geen wettelijk plafond geldt.

Figuur 1: Spreiding van de lonen over 20 klassen

De spreiding van de lonen kan ook door middel van een decielenverdeling worden weergegeven. Tien procent van de werknemers verdient op maandbasis maximaal 1.911 €, terwijl 20% van de loontrekkenden mogen rekenen op maximaal 2.106 €. Daar 2.595 € de mediaanwaarde is, ontvangt 50% van de werknemers een lager loon, terwijl de andere helft een hoger salaris in de wacht sleept. De 10% werknemers die het meest verdienen, ontvangen van hun werkgever minstens 4.303 € per maand.

2. Bedrijfsleiders verdienen 168% meer dan het nationaal gemiddelde

De functie die men uitoefent beïnvloedt in grote mate het loon dat men als werknemer ontvangt. Het dragen van een grote verantwoordelijkheid of het uitoefenen van een complexe functie leveren op het einde van de maand een hoger loonbriefje op. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de tien beroepen waar het gemiddeld loon respectievelijk het hoogst en het laagst is.

De 10 best betalende beroepen		Gemiddeld bruto maandloon	% boven het nationaal gemiddelde
1	Bedrijfsleiders	7.870 €	168,04%
2	Kaderleden	5.892 €	100,68%
3	Wiskundigen en statistici	4.634 €	57,83%
4	Natuurkundigen en scheikundigen	4.358 €	48,43%
5	Account managers, consultants en overige vergelijkbare functies	4.277 €	45,67%
6	Architecten en ingenieurs	4.152 €	41,42%
7	Juristen	4.149 €	41,31%
8	Psychologen, tolken, economen en overige specialisten in de menswetenschappen	4.137 €	40,91%
9	Specialisten in de biowetenschappen	4.008 €	36,51%
10	Informaticaspecialisten	3.906 €	33,04%
De 10 minst betalende beroepen		Gemiddeld bruto maandloon	% onder het nationaal gemiddelde
1	Personeel in de horeca	1.975 €	32,73%
2	Gezinshelpers en schoonmakers	2.047 €	30,28%
3	Ambachtlieden en arbeiders in de leder- en huidbewerking en in de schoenmakerij	2.126 €	27,59%
4	Vuilnisophalers	2.149 €	26,81%
5	Gebouwpersoneel en ruitenwassers	2.175 €	25,92%
6	Arbeiders in het hout-, textiel- en lederambacht	2.180 €	25,75%
7	Pottenbakkers en glasblazers	2.191 €	25,37%
8	Ambachtlieden en arbeiders in de textielbewerking en de kleding	2.193 €	25,31%
9	Bestuurders van machines voor houtbewerking	2.223 €	24,28%
10	Verkopers en winkeldemonstrateurs	2.236 €	23,84%
Nationaal gemiddelde		2.936 €	-

Met een gemiddeld bruto maandloon van 7.870 € oefenen bedrijfsleiders de best betaalde functie uit. Hun salaris ligt 168% boven het nationaal gemiddelde, dat in 2008 2.936 € bedroeg. Ook kaderleden ontvangen maandelijks een omvangrijk loon, daar hun loonbriefje dubbel zo groot is als het bedrag dat de gemiddelde werknemer ontvangt.

Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich het horecapersoneel. In ruil voor een maand arbeid ontvangen deze werknemers immers een loon van 1.975 €, een bedrag dat 33% onder het nationaal gemiddelde ligt. Om hetzelfde maandloon te ontvangen als een bedrijfsleider, moeten deze werknemers gedurende vier maanden werken. Ook gezinshelpers en schoonmakers ontvangen een loon dat 30% lager ligt dan het nationaal gemiddelde.

3. De petrochemische nijverheid betaalt de hoogste lonen uit

Naast het beroep dat men uitoefent, wordt de omvang van het loon eveneens beïnvloed door de sector waar men werkt. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de tien sectoren waar respectievelijk de hoogste en de laagste lonen worden uitbetaald.

De 10 best betalende sectoren		Gemiddeld bruto maandloon	% boven het nationaal gemiddelde
1	Petrochemische nijverheid	4.530 €	54,29%
2	Onderzoek en ontwikkeling	3.871 €	31,85%
3	Chemische nijverheid	3.811 €	29,80%
4	Ondersteunende activiteiten i.v.m. financiële instellingen en het verzekeringswezen	3.782 €	28,81%
5	Financiële instellingen	3.766 €	28,27%
6	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	3.764 €	28,20%
7	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatie – apparatuur	3.665 €	24,83%
8	Activiteiten i.v.m. computers	3.657 €	24,56%
9	Luchtvaart	3.657 €	24,56%
10	Verzekeringswezen en pensioenfondsen	3.583 €	22,04%
De 10 minst betalende sectoren		Gemiddeld bruto maandloon	% onder het nationaal gemiddelde
1	Hotels, restaurants en drankgelegenheden	2.129 €	27,47%
2	Detailhandel	2.285 €	22,17%
3	Vervaardiging van meubels	2.300 €	21,66%
4	Recyclagesector	2.317 €	21,08%
5	Houtindustrie	2.372 €	19,21%
6	Vervaardiging van kleding en bontnijverheid	2.454 €	16,42%
7	Vervaardiging van textiel	2.518 €	14,24%
8	Bouwnijverheid	2.602 €	11,38%
9	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2.621 €	10,73%
10	Leernijverheid en vervaardiging van schoeisel	2.626 €	10,56%
Nationaal gemiddelde		2.936 €	-

Met een bedrag van 4.530 € is de petrochemische nijverheid de best betalende tak van de economie. Een werknemer verdient in deze sector immers 54% meer dan het nationaal gemiddelde. Onderzoek en ontwikkeling en de chemische nijverheid vervolledigen de top drie van de beste betalende sectoren.

De laagste lonen worden uitbetaald in de hotels, restaurants en drankgelegenheden, waar het salaris 27% onder het nationaal gemiddelde ligt en slechts de helft bedraagt van het maandloon dat in de petrochemische nijverheid wordt uitbetaald. Ook in de detailhandel, de vervaardiging van meubels en de recyclagesector liggen de lonen 20% onder het nationaal gemiddelde.

4. Kaderleden, bedrijfsleiders en het horecapersoneel kenden sinds 1999 de sterkste loonstijging

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie organiseert sinds 1999 een jaarlijkse loonenquête. Bijgevolg is het mogelijk om de recentste resultaten te vergelijken met de cijfers die we vanaf 1999 hebben verzameld. Op die manier krijgen we een correct beeld van de sectoren en beroepen waar de loonevolutie afwijkt van het nationaal gemiddelde. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de beroepen met de sterkste en de kleinste loonstijging in vergelijking met 1999.

De vijf beroepen met de sterkste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Kaderleden	38,15%
2	Bedrijfsleiders	36,25%
3	Personeel in de horeca	35,93%
4	Specialisten in de biowetenschappen	35,73%
5	Arbeiders in het hout-, textiel- en lederambacht	35,49%
De vijf beroepen met de kleinste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Bestuurders van uitrustingen voor metaalbewerking	23,45%
2	Bestuurders van uitrustingen voor chemicaliënbe­werking	23,71%
3	Ongeschoolde arbeiders in het transport, laders, lossers en magazijnarbeiders	24,80%
4	Archivarissen, bibliothecarissen en documentalisten	25,27%
5	Bestuurders van uitrustingen voor mijnbouw en de winning van delfstoffen	25,34%
Nationaal gemiddelde		31,19%

Bedrijfsleiders en kaderleden ontvangen niet enkel de hoogste maandlonen, ze zagen sinds 1999 hun loon procentueel ook het sterkst toenemen. Zo lag deze toename bij de kaderleden maar liefst 7% boven het nationaal gemiddelde. Ook het horecapersoneel kende een sterke loonstijging. In vergelijking met 1999 is het verschil met het nationaal gemiddelde namelijk met 4,5% afgenomen.

Bij de lijst van beroepen met de kleinste loonstijging, valt op dat fabrieksarbeiders aan vaste installaties sterk vertegenwoordigd zijn. Arbeiders die uitrustingen voor metaalbewerking besturen, hebben hun loon sinds 1999 slechts met 23% zien toenemen.

Een vergelijkbare analyse kan ook uitgevoerd worden op het niveau van de sectoren. De onderstaande tabel geeft bijgevolg een overzicht van de sectoren met de sterkste en de kleinste loonstijging sinds 1999.

De vijf sectoren met de sterkste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Hotels, restaurants en drankgelegenheden	39,82%
2	Vervaardiging van kleding en bontnijverheid	38,96%
3	Recyclagesector	37,18%
4	Detailhandel	37,15%
5	Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel	36,94%
De vijf sectoren met de kleinste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Vervaardiging van tabaksproducten	23,44%
2	Vervoer over water	25,07%
3	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	25,51%
4	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	26,68%
5	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatie – apparatuur	27,43%
Nationaal gemiddelde		31,19%

De sterkste relatieve loonstijging is weggelegd voor het personeel van hotels, restaurants en drankgelegenheden. Werkgevers actief in deze sector betalen hun werknemers een loon dat bijna 40% hoger ligt in vergelijking met het salaris dat in 1999 werd uitbetaald. Werknemers die tabaksproducten vervaardigen zagen hun loon het minst toenemen. Toch valt vooral de vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken op in deze lijst. Deze sector gaat immers in tegen de trend dat sectoren met een laag gemiddeld loon een sterke procentuele loonstijging kennen.

5. Pendelen naar Brussel loont

Niet enkel het uitgeoefende beroep of de sector waar men is tewerkgesteld beïnvloeden het loon. Ook de plaats waar men werkt maakt immers een verschil. De onderstaande tabel bevat de vijf arrondissementen waar de gemiddelde lonen respectievelijk het hoogst en het laagst zijn.

De 5 arrondissementen met de hoogste gemiddelde lonen		Gemiddeld bruto maandloon	% boven het nationaal gemiddelde
1	Brussel Hoofdstad	3.381 €	15,16%
2	Nijvel	3.065 €	4,39%
3	Halle – Vilvoorde	3.054 €	4,02%
4	Antwerpen	3.035 €	3,37%
5	Leuven	3.026 €	3,07%
De 5 arrondissementen met de laagste gemiddelde lonen		Gemiddeld bruto maandloon	% onder het nationaal gemiddelde
1	Dinant	2.247 €	23,47%
2	Veurne	2.328 €	20,71%
3	Marche-en-Famenne	2.349 €	19,99%
4	Bastenaken	2.395 €	18,43%
5	Philippeville	2.402 €	18,19%
Nationaal gemiddelde		2.936 €	-

Brussel Hoofdstad is met stip het arrondissement waar de hoogste lonen worden uitbetaald. Met een gemiddeld bruto maandloon van 3.381 € verdient een werknemer in Brussel 15% meer dan het nationaal gemiddelde. Ook de werkgevers die gevestigd zijn in de arrondissementen rond Brussel of op de as Antwerpen - Brussel betalen beter dan gemiddeld.

Vanuit financieel oogpunt is het arrondissement Dinant het minst interessant om er te werken, daar het salaris er 23% onder het nationaal gemiddelde ligt. Veurne is het Vlaamse arrondissement met de laagste gemiddelde lonen.

Net zoals bij de beroepen en de sectoren, kan ook voor de plaats van tewerkstelling een vergelijking over de jaren gemaakt worden. De onderstaande tabel toont de arrondissementen waar de gemiddelde lonen sinds 1999 het meest of juist het minst zijn toegenomen.

De vijf arrondissementen met de sterkste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Oostende	38,64%
2	Diksmuide	37,32%
3	Tielt	36,62%
4	Eeklo	36,26%
5	Kortrijk	35,46%
De vijf arrondissementen met de kleinste loonstijging		% toename in de periode 1999 – 2008
1	Neufchâteau	23,16%
2	Antwerpen	23,78%
3	Virton	24,65%
4	Dinant	25,39%
5	Aarlen	26,05%
Nationaal gemiddelde		31,19%

Loontrekkenden werkzaam in het arrondissement Oostende hebben hun loon procentueel het sterkst zien toenemen. De provincie West-Vlaanderen telt met Diksmuide, Tielt en Kortrijk overigens nog drie andere arrondissementen in deze lijst. Brussel Hoofdstad kende de zevende sterkste loonstijging, terwijl Ath binnen het Waals Gewest de grootste stijging laat optekenen.

Het arrondissement Neufchâteau kent met 23% de kleinste loonstijging sinds 1999. Met Virton en Aarlen telt de provincie Luxemburg overigens nog twee andere arrondissementen in deze beknopte lijst. De gemiddelde lonen in het arrondissement Antwerpen liggen duidelijk boven het nationaal gemiddelde, maar de procentuele toename sinds 1999 ligt 7% onder de algemene trend.

Meer cijfers?

Op de website van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie kunt u [meer loondata](#) vinden:

- Zo is het mogelijk om voor de jaren 1999 – 2008 zelf een tabel op maat samen te stellen via onze [dynamische applicatie be.STAT](#). Het gemiddelde loon kan zowel volgens referentiejaar en regio van tewerkstelling als naar opleidingsniveau, beroep, geslacht, sector van tewerkstelling en anciënniteit berekend worden. Een ander voordeel aan deze applicatie is dat niet alleen het gemiddeld maandloon maar ook de mediaanwaarde, het bruto uurloon en het corresponderende aantal werknemers kunnen opgevraagd worden.
- De tabellen opgenomen in dit persbericht geven slechts een beperkt overzicht van de reële situatie. Indien u het volledige overzicht wenst, dus voor alle beroepen, sectoren en arrondissementen, dan kunt u hiervoor terecht bij de rubriek "[downloadbare tabellen](#)".
- Deze statistiek wordt eveneens als voornaamste bron gebruikt bij het opstellen van het jaarlijkse nationale [loonkloofrapport](#). In deze publicatie worden de verschillende factoren die een impact hebben op de loonverschillen tussen vrouwen en mannen uitvoerig besproken en geïllustreerd aan de hand van talrijke tabellen en grafieken.

Bijkomende inlichtingen

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij de communicatieverantwoordelijke, Freddy Verkruyssen (tel 02/277.70.76, e-mail freddy.verkruyssen@economie.fgov.be)

Bronvermelding

Bronvermelding: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie